

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 11 Απριλίου 2023 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Πρόεδρος, Αικατερίνη Ζερβού, Μέλος και Αθηνά Μπουζιούρη, Μέλος - Εισηγήτρια.

-Για να εξετάσει, σε συμμόρφωση με την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης (Τμήμα Α' Ακυρωτικό) με αριθμό 101/2023, κατά το μέρος της με το οποίο αναπέμπεται η υπόθεση για νέα αιτιολογημένη κρίση, την από 19/8/2022 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1179/22-8-2022 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» (η προσφεύγουσα) που εδρεύει στην ..., οδός ..., και εκπροσωπείται νόμιμα.

-Κατά της ... (η αναθέτουσα αρχή), όπως εκπροσωπείται νόμιμα, και

-Κατά της παρεμβαίνουσας ατομικής επιχείρησης με την επωνυμία «...» που εδρεύει στο ....

=====

Με την προδικαστική προσφυγή, κατά το μέρος της που αναπέμφθηκε στην ΕΑΔΗΣΥ με την παραπάνω δικαστική απόφαση για νέα αιτιολογημένη κρίση, η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση: α) της απόφασης με αριθμό 1114/22 (θέμα 10ο) της 40ης Συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής της ... (Α.Π. εισερχ. 117798/02.08.2022) και β) της απόφασης με αριθμό 999/22 (θέμα 11ο) της 36ης Συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής (Α.Π. εισερχ. 103490/07.07.2022), κατά το μέρος που με αυτές αποφασίστηκε η έγκριση των οικείων πρακτικών του διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου της σύμβασης παροχής υπηρεσιών «...», η αποδοχή της προσφοράς του παρεμβαίνοντος και η κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού σε αυτόν.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

Αριθμός Απόφασης: Σ 545/2023

1. Για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής καταβλήθηκε το νόμιμο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 ν.4412/2016 και 5 πδ 39/2017, παράβολο ποσού 600,00 ευρώ, όπως αυτό υπολογίζεται βάσει της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης ποσού 70.000,00 ευρώ χωρίς ΦΠΑ (κωδικός ηλεκτρονικού παραβόλου: ...).
2. Με τη Διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής με αριθμό .../2022 προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός για την ανάδειξη αναδόχου της σύμβασης παροχής υπηρεσιών «...» εκτιμώμενης αξίας 70.000,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ. Ο διαγωνισμός διενεργείται με κριτήριο ανάθεσης αυτό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς βάσει τιμής. Η Διακήρυξη αναρτήθηκε στις 27/4/2022 στο ΚΗΜΔΗΣ (ΑΔΑΜ: ...), καθώς επίσης και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο διαγωνισμός έλαβε συστημικό Α/Α ....
3. Στον διαγωνισμό συμμετείχαν επτά (7) οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων η προσφεύγουσα και ο παρεμβαίνων. Με την δεύτερη προσβαλλόμενη, κατόπιν έγκρισης των οικείων πρακτικών της Επιτροπής Διαγωνισμού, έγιναν δεκτές οι προσφορές όλων των διαγωνιζόμενων και αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος ο παρεμβαίνων ως μειοδότης. Με την πρώτη προσβαλλόμενη, στην οποία ενσωματώθηκαν οι προηγούμενες αποσπαστές διοικητικές πράξεις των οργάνων της αναθέτουσας αρχής, κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού στον παρεμβαίνοντα. Αμφότερες οι ανωτέρω αποφάσεις κοινοποιήθηκαν στους ενδιαφερόμενους στις 10/8/2022 διά της «Επικοινωνίας» του διαγωνισμού.
4. Κατά των προαναφερθεισών αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής η προσφεύγουσα άσκησε την υπόψη προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ. Με την απόφαση του Μονομελούς Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ με αριθμό 1483/2022 η προδικαστική προσφυγή έγινε εν μέρει δεκτή, αλλά απορρίφθηκαν όλοι οι προβληθέντες λόγοι ακύρωσης των προσβαλλόμενων, κατά το μέρος τους με το οποίο έγινε δεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος και του κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού. Η προσφεύγουσα προσέβαλε την απόφαση του Μονομελούς Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ με αριθμό 1483/2022, κατά το μέρος της με το οποίο την έβλαπτε, με αίτηση ακύρωσης-αναστολής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης.

Αριθμός Απόφασης: Σ 545/2023

5. Για την αίτηση ακύρωσης-αναστολής της προσφεύγουσας εκδόθηκε η απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης (Τμήμα Α' Ακυρωτικό) με αριθμό 101/2023, με την οποία έγινε δεκτός ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι η προαναφερθείσα απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ με αριθμό 1483/2022 αιτιολογήθηκε πλημμελώς, όσον αφορά στην απόρριψη του τρίτου λόγου της προδικαστικής προσφυγής, με τον οποίο προβαλλόταν ο ουσιώδης ισχυρισμός ότι η οικονομική προσφορά του παρεμβαίνοντος είναι απαράδεκτη και απορριπτέα, διότι το εργατικό κόστος για την εκτέλεση της σύμβασης υπολογίστηκε με βάση την παροχή υπηρεσιών για 252 εργάσιμες ημέρες, χωρίς να συνυπολογιστεί το εργατικό κόστος για ημερομίσθια και ασφαλιστικές εισφορές υποχρεωτικών αργιών, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 2 (παρ. 2 και 3) του Ν.Δ. 3755/1957 που επιβάλλουν την καταβολή στους αμειβόμενους με ημερομίσθιο μισθωτούς ποσού ίσου με το ημερομίσθιό τους, όταν αυτοί δεν απασχολήθηκαν κατά τις εξαιρετικές ημέρες (υποχρεωτικές αργίες) του άρθρου 2 παρ. 2 νδ 3577/1957. Ειδικότερα, το Δικαστήριο έκρινε ότι *«ο λόγος αυτός είναι βάσιμος, διότι η Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ., με την προσβαλλόμενη απόφασή της, περιορίστηκε απλώς στην αποτύπωση των κατά μήνα εργάσιμων ημερών του έτους εκτέλεσης της σύμβασης και δεν απάντησε, ως όφειλε, στον ως άνω ουσιώδη ισχυρισμό της αιτούσας, ιδίως δε, στο ειδικότερο ζήτημα της εφαρμογής ή μη των επικαλούμενων από αυτήν διατάξεων του Ν.Δ. 3755/1957, καθιστώντας πλημμελή την απόφαση, η οποία πρέπει να ακυρωθεί κατά το οικείο κεφάλαιο, κατ' αποδοχή του σχετικού λόγου της κρινόμενης αιτήσεως ... Περαιτέρω, η υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στην Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. προκειμένου να αποφανθεί εκ νέου αιτιολογημένα επί του τρίτου λόγου της με αριθμό Γ.Α.Κ. Ε.ΑΔΗ.ΣΥ. 1179/22-8-2022 προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας, σύμφωνα με όσα έγιναν ερμηνευτικώς δεκτά στην 13η σκέψη της παρούσας»*. Το παρόν Κλιμάκιο επιλαμβάνεται εκ νέου της υπόθεσης, κατά το μέρος της που αναπέμφθηκε με την προπαρατεθείσα απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης για νέα αιτιολογημένη κρίση.

6. Η Διακήρυξη, η οποία συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού δεσμεύοντας αμφίδρομα τον αναθέτοντα φορέα και τους διαγωνιζόμενους (ΕΑ ΣΤΕ 352/2016, 53/2011, ΣΤΕ 3669/2015, 5022/2012), ορίζει σχετικά με τα τιθέμενα με την προδικαστική προσφυγή ζητήματα τα εξής: *«2.1.1 Έγγραφο*

Αριθμός Απόφασης: Σ 545/2023

της σύμβασης. Τα έγγραφα της παρούσας διαδικασίας σύναψης είναι τα ακόλουθα: 1. Η με αριθμό αναφορά ΕΝΟΤΙCΕS-TMPRP/... Προκήρυξη της Σύμβασης, όπως αυτή έχει δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 2. Η παρούσα Διακήρυξη με τα Παραρτήματα I,II, III, IV, V που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΦΥΛΛΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III: ΕΕΕΣ –ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΕΝΙΑΙΟ ΕΓΓΡΑΦΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ. ... 2.4.3.3. Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την Αναθέτουσα Αρχή με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II – ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΦΥΛΛΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. ... 2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου ‘Οικονομική Προσφορά’/Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών. Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα IV της διακήρυξης. Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος. ... Συγκεκριμένα η οικονομική προσφορά θα πρέπει να περιλαμβάνει και όσα ορίζονται στο άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 (Α’ 115) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και όπως αυτά αποτυπώνονται στο Παράρτημα IV και τον ‘Πίνακα ανάλυσης οικονομικής προσφοράς’. Η οικονομική προσφορά θα πρέπει να αντιστοιχεί στο σύνολο των προσφερόμενων υπηρεσιών όπως αυτές ορίζονται στην παρούσα Διακήρυξη. Υπηρεσίες που προσφέρονται δωρεάν, θα αναγράφονται στην Οικονομική Προσφορά με την ένδειξη ‘ΧΩΡΙΣ ΚΟΣΤΟΣ’ στη στήλη τιμών. Στις τιμές θα περιλαμβάνεται και κάθε άλλο κόστος που είναι δυνατό να τις επιβαρύνει. Οι τιμές θα δίνονται χωρίς ΦΠΑ. Αν στο ηλεκτρονικό σύστημα δεν μπορεί να αποτυπωθεί αναλυτικά η οικονομική προσφορά, ο προσφέρων θα επισυνάψει στον (υπο)φάκελο “οικονομική προσφορά” την ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του ψηφιακά υπογεγραμμένη και τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία (σύμφωνα με το υπόδειγμα που υπάρχει στο Παράρτημα III της παρούσας διακήρυξης) σε μορφή pdf. ... Ως απαραίδεκτες

Αριθμός Απόφασης: Σ 545/2023

θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται από την αναθέτουσα αρχή στο άρθρο 1.3 της παρούσας διακήρυξης. ... Οι συμμετέχουσες εταιρείες παροχής υπηρεσιών φύλαξης (εργολάβοι), επί ποινή αποκλεισμού, υποχρεούνται να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής, τα οποία αποτυπώνονται στο Παράρτημα III: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. Τα ανωτέρω στοιχεία, επί ποινή αποκλεισμού, εξειδικεύονται σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους. Πρέπει επίσης να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. ... ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ-ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ...Β) ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ. - Το συνεργείο θα βρίσκεται στο χώρο καθημερινά, όλες τις εργάσιμες ημέρες. ... Γ) ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ... Ο ανάδοχος υποχρεούται: ... Να εγγυηθεί ότι η εργασία θα εκτελείται με προσοχή και επιμέλεια και θα είναι υπεύθυνος έναντι των κτιρίων, για την εξασφάλιση της καθαριότητας στους χώρους που αναφέρονται στη παρούσα για όλο το χρόνο της εργασίας του και για όλες τις εργάσιμες ημέρες της εβδομάδας ... '. Περαιτέρω, στο Παράρτημα III της Διακήρυξης παρατίθεται υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς, ενώ στο Παράρτημα V περιέχεται πίνακας συμμόρφωσης με τις τεχνικές προδιαγραφές '12 Το συνεργείο θα βρίσκεται στο χώρο καθημερινά, όλες τις εργάσιμες ημέρες'».

7. Με τον τρίτο λόγο της υπόψη προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η προσφορά του παρεμβαίνοντος είναι απορριπτέα, διότι έχει καταρτιστεί με βάση εσφαλμένο υπολογισμό οφειλόμενων ημερομισθίων για την εκτέλεση της σύμβασης, ήτοι με υπολογισμό 252 ημερομισθίων έναντι

Αριθμός Απόφασης: Σ 545/2023

των απαιτούμενων 261 ημερομισθίων. Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, μη νόμιμα ο παρεμβαίνων αφαίρεσε από τις 261 εργάσιμες ημέρες του ετήσιου διαστήματος εκτέλεσης της σύμβασης τις εννέα (9) αργίες του άρθρου 60 ν. 4808/2021, με αποτέλεσμα η οικονομική του προσφορά να μην περιλαμβάνει το εργατικό κόστος (αποδοχές και εισφορές) για τις υποχρεωτικές αργίες, κατά τις οποίες ο εργοδότης οφείλει, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 3 νδ 3755/1957 να καταβάλει στους μισθωτούς που αμείβονται με ημερομίσθιο, όπως στην προκείμενη περίπτωση, το συνήθως καταβαλλόμενο ημερομίσθιό τους, χωρίς προσαυξήσεις.

8. Σύμφωνα με τις προαναφερθείσες προβλέψεις του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης, κατά την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης, οι υπηρεσίες του αναδόχου θα παρέχονται τις εργάσιμες ημέρες. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 11 ν. 1157/1981 *«**Ημέραι αργίας και ημιαργίας των δημοσίων οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως και λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ορίζονται αι εξής: α) Ημέραι αργίας: Η Εθνική εορτή, η 28η Οκτωβρίου, η πρώτη του έτους, τα Θεοφάνεια, η των Τριών Ιεραρχών διά τους εκπαιδευτικούς λειτουργούς, η Καθαρά Δευτέρα, η Μεγάλη Παρασκευή, το Μέγα Σάββατον, η Δευτέρα του Πάσχα, η 1η Μαΐου, η του Αγίου Πνεύματος (Δευτέρα της Πεντηκοστής), η της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, η 17η Νοεμβρίου διά τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και τας Ανωτέρας Σχολάς, η πρώτη και δευτέρα ημέρα των Χριστουγέννων και άπανται αι Κυριακαί**»*.

9. Εξάλλου, το άρθρο 60 ν. 4808/2021, όπως ισχύει κωδικοποιημένο στο άρθρο 193 πδ 80/2022 *«**ΚΩΔΙΚΑΣ ΑΤΟΜΙΚΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ**»*, ορίζει τα εξής: *«1. Καθορίζονται ως ημέρες υποχρεωτικής αργίας, για όλες τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες γενικά, οι οποίες αργούν κατά τις Κυριακές και τις ημέρες αργίας, οι ακόλουθες: α) Η 1η Ιανουαρίου, β) Η εορτή των Θεοφανίων (6η Ιανουαρίου), γ) Η 25η Μαρτίου, δ) Η Δευτέρα του Πάσχα, ε) Η 1η Μαΐου, στ) Η εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (15η Αυγούστου), ζ) Η 28η Οκτωβρίου, η) Η εορτή της Γεννήσεως του Χριστού (25η Δεκεμβρίου), θ) Η 26η Δεκεμβρίου»*. Περαιτέρω, στο άρθρο 2 νδ 3755/1957, όπως ισχύει κωδικοποιημένο στο άρθρο 209 παρ. 2 και 3 πδ 80/2022 *«**ΚΩΔΙΚΑΣ ΑΤΟΜΙΚΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ**»*, προβλέπονται τα εξής: *«2. Ως εξαιρέσιμες γιορτές κατά τις οποίες παρέχεται η ανωτέρω προσαύξηση νοούνται: α) η της 25ης Μαρτίου, β) η της Δευτέρας του Πάσχα, γ) η της 1ης*

Αριθμός Απόφασης: Σ 545/2023

Μαΐου, δ) η της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (15η Αυγούστου), ε) η της 28ης Οκτωβρίου, στ) η της Γεννήσεως του Χριστού (25 Δεκεμβρίου), ζ) η της 26ης Δεκεμβρίου, η) η της 1ης Ιανουαρίου και θ) η της εορτής των Θεοφανίων (6η Ιανουαρίου). 3. Στους εργαζομένους που αμείβονται με ημερομίσθιο, οι οποίοι δεν απασχολήθηκαν για λόγους που δεν οφείλονται σε εκείνους κατά τις ημέρες της παρ. 2, καταβάλλεται για κάθε μία από αυτές ποσό ίσο με το ημερομίσθιό τους, χωρίς προσαύξηση».

10. Από τον συνδυασμό των προπαρατεθεισών διατάξεων προκύπτει ότι εξαιρέσιμες ημέρες για τους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα είναι οι οριζόμενες παραπάνω στο άρθρο 60 ν. 4808/2021 εννέα (9) υποχρεωτικές αργίες, ενώ τυχόν εθιμικές για τον ιδιωτικό τομέα αργίες, όπως η Καθαρά Δευτέρα, η Μεγάλη Παρασκευή, το Μεγάλο Σάββατο και η εορτή του Αγίου Πνεύματος, είναι κατ' αρχήν εργάσιμες ημέρες γι' αυτούς. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 3 νδ 3577/1957, όπως ισχύει, στους μισθωτούς που αμείβονται με ημερομίσθιο και δεν απασχολούνται, για λόγους που δεν οφείλονται στους ίδιους, κατά τις οριζόμενες παραπάνω υποχρεωτικές αργίες οφείλεται το συνήθως καταβαλλόμενο ημερομίσθιό τους, χωρίς καμία προσαύξηση. Το ημερομίσθιο αυτό οφείλεται, μάλιστα, στους εργαζόμενους της παραπάνω περίπτωσης είτε εργάζονται σε επιχειρήσεις, στις οποίες έχουν εφαρμογή οι διατάξεις περί αργίας κατά την Κυριακή και τις εξαιρέσιμες εορτές είτε εργάζονται σε επιχειρήσεις, στις οποίες δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις αυτές και, συνεπώς, είναι επιτρεπτή η λειτουργία και η απασχόληση του προσωπικού κατά τις ημέρες αυτές. Και τούτο, διότι η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 3 νδ 1355/1957 δεν διακρίνει μεταξύ των παραπάνω περιπτώσεων, ο δε σκοπός του νόμου είναι να λαμβάνουν οι αμειβόμενοι με ημερομίσθιο εργαζόμενοι τα ημερομίσθια που αντιστοιχούν στις υποχρεωτικές αργίες πάντα, ήτοι ακόμη και όταν η αργία συμπίπτει με Κυριακή, εφόσον, βεβαίως, η μη απασχόλησή τους τις επίμαχες ημέρες δεν οφείλεται στους ίδιους (βλ. ΑΠ 303/1961, πρβλ. 811/2012).

11. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού, ο παρεμβαίνων υπολόγισε το εργατικό κόστος για την εκτέλεση της σύμβασης με βάση τον αριθμό των εργάσιμων ημερών του διαστήματος από 1/8/2022 έως 31/7/2013, με την παραδοχή ότι ως χρόνος εκκίνησης της σύμβασης για την κατάρτιση της προσφοράς έπρεπε να ληφθεί

Αριθμός Απόφασης: Σ 545/2023

υπόψη η 1^η/8/2022 σύμφωνα με σχετική διευκρίνιση της αναθέτουσας αρχής. Στον αριθμό των ημερών, για τις οποίες οφείλεται αμοιβή στους εργαζόμενους καθαριότητας που πρόκειται να απασχοληθούν για την εκτέλεση της προκείμενης σύμβασης και αμείβονται, ως εργατοτεχνίτες (ΑΠ 64/2020), με ημερομίσθιο ο παρεμβαίνων δεν υπολόγισε τις ημέρες υποχρεωτικής αργίας, πράγμα που ο ίδιος δεν αρνείται. Όπως, όμως, βάσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα και ενόψει όσων έγιναν δεκτά στις προηγούμενες σκέψεις, ο υπολογισμός του εργατικού κόστους με τον τρόπο αυτό δεν είναι νόμιμος, διότι, κατά παράβαση της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 3 νδ 3755/1957, ο παρεμβαίνων δεν συμπεριέλαβε στην οικονομική προσφορά του το εργατικό κόστος (ημερομίσθιο και αντιστοιχούσες ασφαλιστικές εισφορές) που οφείλεται για τις εννέα (9) υποχρεωτικές αργίες του παραπάνω διαστήματος, και μάλιστα ανεξαρτήτως του εάν αυτές συμπίπτουν κατ' αρχήν με εργάσιμη ή άλλη εξαιρετέα ημέρα. Επομένως, η προσφορά του παρεμβαίνοντος είναι απορριπτέα λόγω παράβασης των προαναφερθεισών διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας οι δε προσβαλλόμενες είναι ακυρωτές, κατά το μέρος τους με το οποίο έγινε δεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος στον διαγωνισμό και του κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού.

12. Επειδή, κατ' ακολουθία των ανωτέρω, ο τρίτος λόγος της υπόψη προδικαστικής προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει τις προσβαλλόμενες, κατά το σκεπτικό.

Κρίθηκε, αποφασίσθηκε και εκδόθηκε στις 11 Απριλίου 2023, στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ-ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ